tvirtintą gyvenvietę. Nors pagal dabartinius rezultatus chronologiškai ji su Dubingių (Jutonių) pilkapynu nesisieja, tačiau neatmestina tikimybė, jog ir anksčiau šioje vietoje gyveno bendruomenė, šiame pilkapyne laidojusi savo narius.

Už nustatytų neįtvirtintos gyvenvietės ribų iškastame šurfe 32 aptiktas horizontas su smulkiais angliukais leidžia konstatuoti, jog šioje vietoje esantis gyvenvietės kultūrinis sluoksnis tęsiasi protarpiais.

Tyrimų metu aptikti radiniai perduodi LNM.

The Field Evaluation on the Shores of Lake Baluošai

In 2015, an evaluation (32 test pits, a total of 33 m^2) was conducted on the shores of Lake Baluošai (Figs. 1–2). During the investigation, it was determined that the lake's E shore had never been inhabited. Meanwhile a cultural layer (Fig. 3) with sherds of 11th–14th-century pottery (Fig. 4), stones that had been in a fire, and small pieces of charcoal was discovered in the S shore. An unenclosed settlement, which had been unknown up until then, was identified at this location. Although it is not chronologically connected with Dubingiai (Jutoniai) Barrow Cemetery, the possibility should not be rejected that the community, who buried their members in the barrow cemetery had previously lived at this site.

1 pav. Šurfas 1 ir jame fiksuotas archeologinis sluoksnis iš P pusės. M. Dubinskaitės nuotr.

Fig. 1. Test pit 1 and the archaeological layer recorded in it, as seen from the S

Monika Dubinskaitė,
Ramūnas Šmigelskas

Alytaus piliakalnio papėdės gyvenvietė

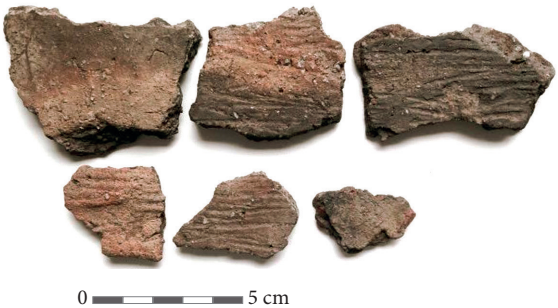
Alytaus piliakalnis įrengtas Nemuno dešiniojo kranto kyšulyje, jo santakoje su Alytupiu. Ant piliakalnio stovėjo Alytaus pilis, kurios apylinkes 1377 ir 1382 m. niokojo kryžiuočiai. Alytaus pilis minima 1384 ir 1387 m. Piliakalnis datuojamas I tūkst. viduriu – XIV a. (*LPA*, 2005, t. I, p. 32–33). Glausta Alytaus piliakalnio ir jo aplinkos archeologinių tyrimų apžvalga jau paskelbta (*ATL 2011 metais*, V., 2012, p. 77–81). 2011 m. tyrimų metu L. Girlevičius nustatė, kad II–VII a. kultūrinis sluoksnis yra išplitęs už Alytaus piliakalnio su gyvenviete saugomos teritorijos ribų.

Sklype Alytaus mieste, Piliakalnio g. 27, patenkančiame į Alytaus piliakalnio su gyvenviete (UK 22599) vizualinio apsaugos pozonio teritoriją, 2015 m. atlikti žvalgomieji tyrimai. 1500 m^2 dydžio sklype esančius du pastatus ketinama rekonstruoti ir pastatyti dar vieną namą. Šurfai tirti išdėstant juos visame sklype kuo vienodžiau. Tyrimų metu ištirta 13 1x1 m

dydžio šurfų ir vienas 2x1 m dydžio šurfas. Iš viso ištirtas bendras 15 m^2 plotas.

Šių tyrimų metu aptiktas archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis. Šurfuose 1–10 fiksuotas papėdės gyvenvietės sluoksnis buvo nevienodame gylyje. Sklypo P ir PV dalyse archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis pasiektas 40 cm gylyje (1 pav.). Virš jo yra armens sluoksnis, kuriame aptinkama pavienių XX–XXI a. buitinių šiukšlių. Šis armuo dalinai suardęs archeologinį papėdės gyvenvietės sluoksnį. Sklypo V ir centrinėje dalyse archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis pasiekiamas jau kur kas giliau, matyt, žemės paviršius čia kiek pakilęs dėl ŠR dalyje esančios kalvos šlaitų nuslinkimo. Šiose sklypo dalyse papėdės gyvenvietės sluoksnis pasiekiamas vidutiniškai 70 cm gylyje. Tad sklype fiksuotas 40–70 cm gylyje esantis 20–30 cm storio kultūrinis sluoksnis, kuriame aptikta keliasdešimt smulkių keramikos šukių. Beveik visos šukės lipdytos, rudos ar pilkos molio masės, su gana stambiomis grūsto akmens priemaišomis. Vos 5 keramikos šukės yra nežymiai profiliuoti pakraštėliai. Absoliuti dauguma keramikos šukių yra gana smulkios sienelės. Didžioji dauguma aptiktų keramikos šukių yra brūkšniuotu paviršiumi (2 pav.). Vos kelios šukės grublėtos ar lygiu paviršiumi. Aptiktas sluoksnis pagal keramiką datuojamas I–VII a. Pavienės keramikos šukės lygiu paviršiumi gali būti ir vėlyvesnės.

2 pav. Tyrimų metu aptiktos brūkšniuotos keramikos šukės. M. Dubinskaitės nuotr.

Fig. 2. Sherds of brushed pottery discovered during the investigation

Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio nebuvo tik tarp sklype stovinčių pastatų kalvos šlaito papėdėje. Tenka konstatuoti, kad tiek 2011, tiek 2015 m. tyrimų nepakanka norint nustatyti papėdės gyvenvietės kultūrinio sluoksnio paplitimo ribas.

Tyrimų metu aptikti radiniai perduoti AKM.

The Settlement Adjacent to Alytus Hillfort

In 2015, a field evaluation (a total of 15 m^2) was conducted on the plot at Piliakalnio St. 27 (Alytus), which lies within the visual protection zone of Alytus Hillfort and the adjacent settlement. During the investigation, a 20–30 cm thick cultural layer (Fig. 1) with pottery with brushed, (Fig. 2), rough, and smooth surfaces was recorded at a depth of 40–70 cm. The 2011 and 2015 archaeological investigations showed that the cultural layer of the adjacent settlement can be found outside the boundaries of the protected territory of the hillfort and adjacent settlement.

Karolis Duderis

Palangos neįtvirtinta gyvenvietė II

Centrinėje Palangos miesto dalyje planuojama keisti detalųjį planą 2,013 ha teritorijoje tarp Vytauto gatvės, žemės sklypo Vytauto g. 18 ir valstybinio miško. Ši teritorija patenka į NKVR